

AS SÆVAREID FISKEANLEGG
Sævareidvegen 644
5645 SÆVAREID

Vår dato: 06.01.2021
Vår ref.: 202012614-6
Arkiv: 317
Deres dato:
Deres ref.: Gustav Folkestad

Saksbehandler:
Sigrun Birkeland Rawcliffe
22959316/sbi@nve.no

Oversending av revisjonsrapport og varsel om vedtak om retting - AS SÆVAREID FISKEANLEGG

Vi viser til revisjon av AS SÆVAREID FISKEANLEGG og oversender rapporten fra revisjonen som ble holdt 3. og 4. desember 2020. Revisjonen var varslet i brev 11. november 2020.

Revisjonen resulterte i 1 avvik og 2 anmerkninger.

Rapporten beskriver avviket og anmerkningene som ble avdekket ved revisjonen. Dere må sende bekreftelse på at avviket er rettet til nve@nve.no innen 1. mars 2021. Dersom avviket ikke er rettet innen tidsfristen, varsler NVE om at vi vil vurdere å treffe vedtak om retting.

Dere kan uttale dere innen 3 uker etter at rapporten er mottatt. Det er særlig viktig at dere korrigerer/supplerer opplysninger som gjelder saken. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil vi legge til grunn opplysningene vi har i saken.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Revisjonsrapport

Revidert enhet:	AS SÆVAREID FISKEANLEGG
Revisjonsdato:	03.12.2020-04.12.2020
Sted:	Sævareid
Medvirkende fra revidert enhet:	Daglig leder Gustav Folkestad Kvalitets-/HMS-ansvarlig Gjermund Lygre Kongsvik Teknisk leder Jan-Magnus Markhus VTA Bjørn Sigvar Batalden Konsulent naturoppsyn Hartvig Haugen
Revisorer fra NVE:	Revisjonsleder Sigrun Birkeland Rawcliffe Medrevisor Kjetil Greiner Solberg
Seksjon:	Seksjonssjef Mari Hegg Gundersen, TBMV

1 Innledning

Formålet med revisjonen var å kontrollere om virksomheten oppfyller krav i regelverk, tillatelser og vedtak gitt i eller i medhold av lovgivningen NVE forvalter.

NVE gjennomfører for tiden en landsdekkende og systematisk gjennomgang av settefiskanlegg med fokus på de krav som er satt til disponering og bruk av vassdragsressursen. Vi erfarer at settefiskbransjen har lite kjennskap til krav og plikter som følger av en vassdragskonsesjon. NVE ser derfor behov for å påpeke forbedringspunkter og veilede selskapene.

1.1 Grunnlag

Revisjonsgrunnlaget var følgende:

- LOV-2000-11-24-82: Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- FOR-2011-10-28-1058: Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)
- Vassdragskonsesjon - Tillatelse til regulering og etablering av nytt anlegg for vannuttak fra Henangervatn - Sævareid fiskeanlegg AS (25.11.2010)
- AS Sævareid Fiskeanlegg - Detaljplan for miljø- og landskap - Godkjenning (30.01.2013)
- NVEs vurdering om endret bruk av vannressursen i Fusa kommune i Hordaland (16.05.2014)

Revisjonsrapporten baseres også på dokumentasjon mottatt i forkant og i etterkant av revisjonen og opplysninger gitt under revisjonen.

1.2 Tema for revisjonen

Revisjonen omhandlet settefiskanlegg i driftsfase med følgende tema:

- Internkontroll
- Magasin vannstand
- Dam
- Inntak
- Skilting og merking
- Vannuttak

Revisjonen hadde spesielt fokus på målinger og registreringer (IK-vassdrag § 5.5), kartlegging av farer og problemområder (IK-vassdrag § 5.6) og håndtering av avvik (IK-vassdrag § 5.8).

1.3 Funn

1 avvik

2 anmerkninger

Avvik er: Brudd på krav i regelverk og tillatelser gitt i eller i medhold av energi- og vassdragslovgivningen og annen lovgivning NVE forvalter.

Anmerkning er: påpekning av forhold med forbedringsmuligheter eller et forhold som bør vurderes nærmere av virksomheten, men som ikke er brudd på gitte krav.

1.4 Generelle kommentarer

Dere virket å være forberedt til revisjonen og NVE fikk svar på de spørsmål vi hadde etter gjennomgang av tilsendt dokumentasjon. Under revisjonen var dere åpne og delte informasjon, samtidig som dere kunne finne frem dokumenter NVE etterspurte på en effektiv måte.

Dere presenterte oppbyggingen av internkontrollsystemet, EQS, som vi oppfattet som oversiktlig og enkelt søkbart for de ansatte. Noen prosedyrer er nylig revidert, og det viser at dere har gjort en jobb med å vedlikeholde deres internkontrollsystem (IK-system).

Innenfor temaene vi hadde fokus på under denne revisjonen, har dere tydelig hevet IK-systemet siden revisjonen i 2016. NVE oppfattet blant annet at det kommer klart frem i EQS hvilke prosedyrer, krav og kontrollpunkt som gjelder IK-vassdrag.

Vi noterte at dere siden forrige tilsyn i 2016 har etablert en avtale for innhenting av miljøfaglig kompetanse. Kompetansen benyttes for å følge opp problemområder i strandsonen i Henangervatnet. Dette er en god måte å etterleve kravene til ytre miljø som NVE følger opp.

Vi fikk fremlagt dokumentasjon på at dere loggfører vannstandsmålinger, gjennomfører manuelle avlesninger av vannstanden ved dammen, og at dere har en detaljert prosedyre for manøvrering av valsen.

NVE ble under forberedelsene til revisjonen orientert om at metode for måling og registrering av totalt vannuttak ikke fungerer. Løsningen med vannmåler i fordelingstårnet som ble valgt for å lukke avviket etter forrige revisjon, har vist seg å ikke fungere. Etter en periode med feilsøking har NVE notert at dere i løpet av høsten 2019 konkluderte med at etablert ultralydmåler i vannstårnet ikke fungerte, og at måleutstyret ble satt ut av drift.

I forkant av revisjonen opplyste dere om at vannforbruket ved klekkerier, startføringsavdelinger, påvekstavdelingen og RAS-avdelingen blir målt med vannmåler. Vi forutsetter at disse målingene blir lagret i tråd med krav satt i konsesjonen. Vannforbruket ved smoltavdelingen, som har størst vannforbruk, blir imidlertid ikke målt og registrert. Vannforbruket ved denne avdelingen ser ut til å utgjøre 70 % av total forbruk og er dermed avgjørende for å ha kontroll på vannuttaket. Dere har foreslått at en aktuell målemetode ved denne avdelingen kan være å etablere ultralydmåler på vannforsyningsrørene inn til karene, alternativt å beregne forbruket ved teoretiske beregninger ved oppfylling av karene. NVE har forstått det slik at dere ikke har tatt i bruk disse metodene slik at dere kan dokumentere vannforbruket i smoltavdelingen i nåtid eller tilbake i tid.

NVE vil påpeke at det er svært viktig at dere så raskt som mulig får etablert måleutstyr slik at dere kan dokumentere det samlede vannuttaket med kontinuerlige målinger i tråd med gjeldende konsesjon. Basert på de opplysninger dere ga under revisjonen har vi forstått at dette arbeidet kan ta noe tid, fordi det har vært utfordringer med å finne egnet målemetode. Derfor har vi i første omgang satt krav om at dere må sende inn en fremdriftsplan som viser hvordan avviket skal rettes. NVE vil følge opp retting av avviket frem til målemetode for vannuttaket er etablert.

2 Beskrivelse av avvik

Avvik 1	
Krav	IK-vassdrag § 5 Første ledd andre setning pkt 5 (Registreringer) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal foreta og protokollere de målinger og registreringer som er nødvendige eller pålagt for å sikre at anlegg og tiltak drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen, jf. § 5 første ledd første setning.</i>
Avviket	Dere har ikke tilfredsstillende måling og registrering av det totale vannuttaket til settefiskanlegget.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon og intervjuer.
Hvordan rette	Dere må etablere måleutstyr for kontinuerlig registrering av totalt vannuttak fra vassdraget. Dere må innen fristen sende inn en fremdriftsplan for etablering av nytt utstyr. Planen må beskrive type måleutstyr og plassering av dette og tidsplan for etablering. Dere skal dokumentere at måleutstyret er etablert ved å sende inn lagrede data for vannuttaket for siste to måneder (timesdata, oppgitt i m ³ /min).
Frist for retting	01.03.2021

3 Beskrivelse av anmerkninger

Nr.	Beskrivelse
1	IK-vassdrag § 5 Første ledd andre setning pkt 8 (Avvikshåndtering) Dere må sørge for at rutiner for registrering av avvik gjennomføres i tråd med prosedyrer. Utfall av vannmåler i vanntårnet ble registrert som avvik ett år etter hendelsen viser avvik i rutiner.

2	<p>IK-vassdrag § 5 Første ledd andre setning pkt 7 (Konkretisere oppfylling av vilkår og betingelser)</p> <p>Vi observerer at dere ikke har skriftlige rutiner for husholdnings- og driftsbudsjett for vannressursen knyttet opp mot magasin vannstand og vannforbruk.</p>
---	---